

דוח עסקי התאגיד

**לשנה שנסתיימה
ביום 31/12/23**

תוכן עניינים

4.....	חלק א' - פעילות הקופה ותיאור התפתחות עסקיה
5.....	חלק ב' - תיאור עסקי הקופה לפי תחומי פעילות
9	חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל הקופה
18.....	חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

פרק זה, עוסק בתיאור הקופה, התפתחות עסקיה ותחומי פעילותה, בדוח זה כללה הקופה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן - "חוק ניירות ערך"). מידע כאמור כולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים המתייחסים לאירועים או עניינים עתידיים, אשר התממשותם אינה ודאית ואינם בשליטת הקופה. מידע צופה פני עתיד בדוח זה יזוהה בדרך כלל באמירות כמו "הקופה צופה", "הקופה מצפה", "הקופה מעריכה", "הקופה מאמינה", "בכוונת הקופה", "הקופה בוחנת", "הקופה מתכננת" וביטויים דומים.

מידע צופה פני עתיד אינו מהווה עובדה מוכחת והוא מבוסס רק על הערכתה הסובייקטיבית של הנהלת הקופה, אשר הסתמכה בהנחותיה, בין השאר, על ניתוח מידע כללי, שהיה בפניה במועד עריכת דוח זה, ובכללו פרסומים ציבוריים, מחקרים וסקרים, אשר לא ניתנה בהם התחייבות לנכונותו או שלמותו של המידע הכלול בהם, ונכונותו לא נבחנה על ידי הנהלת הקופה באופן עצמאי.

בנוסף התממשותו ו/או אי התממשותו של המידע הצופה פני עתיד אינה ודאית והיא תושפע מגורמים אשר לא ניתן להעריכם מראש והם אינם מצויים בשליטת הקופה, ובכללם, גורמי הסיכון המאפיינים את פעילות הקופה, וכן מההתפתחויות בסביבה הכללית ובגורמים החיצוניים המשפיעים על פעילות הקופה המתוארים בדוח זה.

לפיכך על אף שהקופה מאמינה שציפיותיה, כפי שמופיעות בדוח זה, הינן סבירות, הרי שקוראי דוח זה מוזהרים בזאת כי התוצאות בפועל בעתיד עלולות להיות שונות מאלה שהוצגו במידע צופה פני עתיד המובא בדוח זה.

מידע צופה פני עתיד בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב, והקופה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.

פעילויות הקופה הינן בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב אשר במסגרתו מקובלים מונחים מקצועיים רבים החיוניים להבנת פעילות הקופה. על מנת להביא את תיאור עסקי התאגיד באופן בהיר ככל שניתן, הובא תיאור עסקי הקופה תוך שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלה, בצרוף הסבר ובאור בהירים ככל שניתן. התיאור המובא לגבי המוצרים הפנסיוניים הכלולים בפרק זה הינו לצרכי דוח זה בלבד והתנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בתקנון הקופה ו/או בהוראות כל דין והוא לא מהווה ייעוץ ולא ישמש לצרכי פרשנות התקנון כאמור.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

1. חלק א' – פעילות הקופה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1. פעילות הקופה ותיאור התפתחות עסקיה

הקופה פועלת בתחום קופות גמל לתגמולי שכירים ועצמאים. שעורי ההפרשה המרביים הם תגמולים שכיר 7% עובד, 7.5% מעביד, הפרשות עמית עצמאי על פי סעיף 47 והפרשות פיצויים 8.33%. פעילות הקופה כפופה לרישוי שנתי המתקבל מאגף שוק ההון באוצר, בהתאם לדינים הרלוונטיים החלים על פעילותה ומפוקחת בהתאם. צבירת הכספים בקופה היא על בסיס אישי. העמיתים מזוכים ברווחי הקופה על בסיס יומי החל מאפריל 2005, ומשיכות מהקופה מבוצעות על פי תנאי הזכאות כפי שמופיעים בחוק ובתקנות. הקופה גובה דמי ניהול על פי הוצאותיה בפועל. ההוצאות הכרוכות בניהול קופת הגמל כוללות - כוח אדם מקצועי בתחום ההשקעות, הניהול והחשבונאות, מערכות מחשב לניהול מערכת מידע על זכויות העמיתים, יעוץ מקצועי, ניהול השקעות והדיווחים הנדרשים על ידי הגופים המפקחים.

1.2. התאגדות הקופה

הקופה נתאגדה בישראל בשנת 1949 ופועלת כאגודה שיתופית בערבון מוגבל שלא למטרת רווח. הקופה הינה קופת תגמולים המוגדרת כענפית והצטרפות אליה מוגבלת ומיועדת לסקטור עובדי הציבור במושבם.

1.3. תרשים מבנה האחזקות של הקופה המנהלת

לקופה אין חברה מנהלת וכן אינה מחזיקה או מוחזקת ע"י חברות כלשהן. הקופה מאוגדת כאגודה שיתופית. העמיתים בקופה הינם חברי האגודה השיתופית.

1.4. שינויים מבניים בקופה

ביום 18.10.2015 אישר משרד האוצר את הבקשה לשינוי תקנון קופת תגמולים רב מסלולית בהתאם לחוזר מסלולי השקעה והעברה למודל החכ"ם (חיסכון כספי מותאם לגיל). במסגרת השינוי פוצל תקנון האגודה השיתופית מתקנון קופת התגמולים, אשר עבר לנוסח "תקנון תקני" של משרד האוצר.

דירקטוריון עוצ"מ החליט כי בעוצ"מ יהיו המסלולים הבאים :

- **עוצ"מ - מסלול לבני 50 ומטה**
- **עוצ"מ - מסלול לבני 50 עד 60**
- **עוצ"מ - מסלול לבני 60 ומעלה**
- **עוצ"מ - מסלול אג"ח ממשלות**

התקנון של הקופה הרב מסלולית נכנס לתוקף החל מיום 18.10.2015. כמו כן, המסלולים החדשים בקופה נפתחו ביום 1 בינואר 2016 והופקדו בהם כספים לראשונה בחודש פברואר 2016.

1.5. שינויים מהותיים באופן ניהול עסקי הקופה

בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים באופן ניהול עסקי הקופה.

1.6. השקעות בהון הקופה

הקופה מאוגדת כאגודה שיתופית ומוגדרת כקופה ענפית כהגדרתה בחוק קופות הגמל. אי לכך לא נדרשת הקופה לשנות את אופן התאגדותה וכן לא נדרשת להון עצמי מאחר ואינה נוטלת סיכון פיננסי אשר עלול לסכן את יכולתה לעמוד בהתחייבויותיה לעמיתים בהעדר הון עצמי.

1.7. חלוקת דיבידנדים

הקופה הינה אגודה שיתופית שלא למטרת רווח ובהתאם לכך, אינה מחלקת דיבידנדים. רווח שנצבר מהשקעות הקופה מחולק במלואו לעמיתים על בסיס יומי על פי הוראות החוק.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

2. חלק ב' – תיאור עסקי הקופה לפי תחומי פעילות

2.1. מוצרים ושירותים

2.1.1. תחום פעילות המוצרים המנוהלים

תחום פעילות הקופה הינו בנושא חסכון לזמן ארוך באמצעות קופת גמל. תחום זה מורכב מקופות גמל לסוגיהן השונים, קרנות פנסיה וביטוחי מנהלים.

תחום זה קיבל העדפה לאומית בשנים האחרונות במטרה לקדם את החיסכון ארוך הטווח וכפתרון להבטחת הכנסה חודשית לפורשים מעבודה בגיל פרישה. כספים חדשים שהופקדו החל משנת 2008 ניתן למושכם מקופות גמל משלמות לקיצבה.

תחום זה פועל על פי רגולציה רחבה שהתפתחה רבות בשנים האחרונות מתוך מטרה להסדיר את הפעילות ולמסדה בחקיקה ראשית.

בתחום זה נעשו שינויים מבניים בהרכב הפעילים בשוק, זאת בין השאר בעקבות רגולציה בתחום (חוקי בכר) שלמעשה הפרידה את קופות הגמל מהבנקים והעבירה אותם לניהול חברות ביטוח, גופי השקעה וקרנות פרטיות.

למעשה התוצאות הינן התעצמות חברות הביטוח וגופי השקעה וחשש ליצירת ריכוזיות חדשה בתחום ניהול הנכסים. הבנקים הינם מעתה יועצים ונותני שירותי תפעול וייהנו מעמלות הפצה. כמו כן הוסדר העיסוק בתחום ונקבעו התנאים והרישיונות הנדרשים על מנת לפעול בתחום.

מטרת הרגולטור בחקיקה האמורה לעיל משקפת, בין השאר, את העברת האחריות לחסכון לטווח ארוך מהמדינה לאזרחים.

המעבר למשטר של צבירת חסכוניות, המבוססת על הפרשות של העובדים, מגביר מאוד את המודעות של האזרח לכל נושא התשואה, ומגדיל הן את החיסכון לטווח ארוך והן את הביקוש לשירותי ניהול נכסים.

הממונה קבע כללים להקמת מסלולי ברירת מחדל המותאמים לגיל העמית. בהתאם להוראות החוזר בכל קופת גמל יש לנהל מסלולי השקעה תלויי גיל בהתאם לחלופות שונות. אי לכך התקבלה החלטה בדירקטוריון הקופה על שינוי תקנון שיאפשר הסדרת התקנון בהתאם לתקנון לדוגמא שפורסם על ידי אגף שוק ההון והעונה לדרישות הרגולציה החדשות בין השאר לעניין ניהול מסלולי השקעה.

לצורך פישוט המעבר בין מסלולי החסכון לטווח ארוך במשק קבע הרגולטור הוראות לאופן העברת הכספיים של העמית בין סוגי החסכון השונים המתייחסים לפורמט הדיווח, אופן העברת המידע, מועד העברה, מתכונת מבנה אחיד להעברת מידע וחיוב הגופים המוסדיים להעברת מידע מלא ושוטף על כספי העמית לבעל רישיון.

כמו כן, נקבעו הוראות החלות על כל הגופים המוסדיים לפעילות לטיוב נתוני העמיתים בהתאם למבנה הנתונים המופיע במתכונת מבנה אחיד להעברת מידע.

תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים קופות גמל מאפשר למעשה גם לקופות גמל לא משלמות לרכוש רכיבי ביטוח ואמור לגרום להשוואת המוצר ולהעלאת התחרות.

תיקון 190 מאפשר הן להמשיך לחסוך בקופה והן לקבל הפקדות נוספות שאינן זכאיות להטבת מס בעת הפקדתם, אך מזכות בהטבות בשיעורי מס בעת משיכתם אחרי גיל 60.

ביום 2 בנובמבר, 2015 אושר התיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 13 והוראת שעה), התשע"ו – 2015. במסגרת התיקון לחוק הורחבה הגדרת המונח "קצבה" כך שגם משיכה תקופתית (אנונה) מקופת גמל בשילוב רכישת ביטוח אריכות ימים מחברת ביטוח, תיחשב לקצבה לעניין דיני המס והפנסיה.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

2. חלק ב' – תיאור עסקי הקופה לפי תחומי פעילות (המשך):

2.1.2. המוצרים המנוהלים

שם קופה / מסלול	תאריך קבלת אישור	תאריך הפעלה	תחום פעילות
מסלול 50 ומטה (לשעבר כללי)	1949	1950	תגמולים
מסלול אג"ח ממשלות (לשעבר אג"ח)	4/1/2009	1/2009	תגמולים
מסלול 50-60	1.1.2016	2/2016	תגמולים
מסלול 60 ומעלה	1.1.2016	2/2016	תגמולים

לשינוי במוצרים המנוהלים בשנת 2016 ראה סעיף 1.4 .

2.1.3. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של הקופה בשווקים העיקריים

- א. פעילות הקופות מושפעת בין היתר משוק ההון ומהתפתחות המשק והתעסוקה. שינויים בפרמטרים אלו יכולים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות (כגון תשואות הקופה) והתפתחויות בקופה (כגון : משיכות, העברות והפקדות כספים).
- ב. פעילות הקופה מתאפיינת ברגולציה רבה שקיבלה תאוצה בשנים האחרונות עם פרסום חוק קופות הגמל וכן פרסום תקנות משלימות לחוק זה על ידי הממונה על שוק ההון.
- ג. בשנת הדוח, בהמשך לשנים הקודמות, גברה התחרות בתחום קופות הגמל בין בתי ההשקעות וחברות הביטוח המנהלות קופות גמל, כאשר הבנקים נותנים שרותי תפעול במחיר שנקבע מראש.
- השינוי האמור לעיל הגביר את התחרות ואת ניווד הכספים מקופה לקופה ומהווה איום על הקופה ויכול להשפיע באופן מהותי על היקף הצבירה בקופות.
- ד. יש לציין כי אוכלוסיית המפקידים הינה רשימה סגורה ומקורות הגיוס ללא העברות מקופות אחרות מוגבלת ביותר. מדיניות ההשקעות שמתווה ועדת השקעות של הקופה הינה מדיניות מאוזנת סיכונים הכוללת פיזור סיכונים בין נכסים בארץ ובח"ל.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

2. חלק ב' – תיאור עסקי הקופה לפי תחומי פעילות (המשך):

2.1.4. מידע ונתונים לשנים 2021-2023

קופת גמל אישית לתגמולים 2021	קופת גמל אישית לתגמולים 2022	קופת גמל אישית לתגמולים 2023	
			מספר חשבונות עמיתים:
417	387	351	פעילים
2,759	2,679	2,559	לא פעילים
			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
158,989	128,504	124,058	פעילים
498,233	414,075	433,833	לא פעילים
			נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):
422	146	80	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
294	10	172	דמי גמולים חד פעמיים
10,659	9,936	8,550	תקבולים מדמי גמולים
25,184	12,566	16,060	העברות צבירה לקופה (*)
54,366	33,158	35,972	העברות צבירה מהקופה (*)
			תשלומים:
25,658	22,366	28,479	פדיונות
55,286	(81,621)	55,153	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה:
			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
2,650	2,368	2,216	פעילים ולא פעילים
			שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
0.40	0.40	0.40	פעילים
0.40	0.40	0.40	לא פעילים
			שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
0.06	0.03	0.04	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.11	0.13	0.17	עמלות ניהול חיצוני
0.01	0.01	0.02	הוצאות אחרות
			חשבונות מנותקי קשר:
621	601	546	מספר חשבונות
41,437	25,894	23,020	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ₪)
166	104	92	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ₪)
0.40	0.40	0.40	שיעור ממוצע דמי ניהול שנגבו מנכסים
			חשבונות בעלי יתרה נמוכה מ- 8,000 ש"ח
243	228	255	מספר חשבונות
701	559	828	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
3	2	3	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
0.40	0.40	0.40	שיעור ממוצע דמי ניהול שנגבו מנכסים
			שיעור דמי ניהול שרשאית הקופה לגבות לפי הוראות הדין (באחוזים):
2.00	2.00	2.00	פעילים
			לא פעילים:
2.00	2.00	2.00	מנותקי קשר
2.00	2.00	2.00	אחר

(*) כולל העברות בין מסלולים.

הקופה הינה קופת גמל ענפית. בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב – 2012 (להלן – "תקנות דמי ניהול") לא חל שינוי בשיעור דמי הניהול שהקופה רשאית לגבות מעמיתי הקופות. על פי הוראות הדין הקופה רשאית לגבות דמי ניהול לפי הוצאות שהוציאה בפועל, בכפוף לשיעור מירבי של 2% לשנה.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

2. חלק ב' – תיאור עסקי הקופה לפי תחומי פעילות (המשך):

2.1.5. התפתחויות ושינויים

- א. בשנת הדוח בהמשך לשנים הקודמות גברה התחרות בתחום הגמל בין בתי ההשקעות וחברות הביטוח המנהלות קופות גמל, כאשר הבנקים הפכו לגופים מתפעלים הנותנים שרות במחיר קבוע מראש וכן נקבעו דמי ניהול מקסימאליים לקופות שאינן ענפיות.
- השינוי כאמור לעיל הגביר את התחרות ואת ניווד הכספים מקופה לקופה ומהווה גורם סיכון על הקופה ויכול להשפיע באופן מהותי על היקף הצבירה בקופה.
- ב. החל משנת 2016, בהתאם להוראות רשות שוק ההון, פתחה הקופה 3 מסלולי השקעה תלויי גיל כאשר המסלול הכללי הוסב למסלול לבני 50 ומטה. כמו כן, שונה שמו של מסלול אג"ח ממשלתי לעוצ"מ מסלול אג"ח ממשלות.
- עמיתי הקופה קיבלו מכתב בנושא, וכן פורסמה באתר האינטרנט של הקופה מדיניות ההשקעה שנקבעה למסלולים תלויי הגיל בהתחשב ברמות הסיכון לכל קבוצת גיל, תוך מתן דגש להקטנת הסיכון בגילאים המבוגרים יותר.
- ג. יש לציין, כי מדיניות זו נגזרת גם מהערכת הנהלת הקופה כי חלק מעמיתי הקופה מעדיפים להיות ברמות סיכון נמוכות. צפוי כי מדיניות ההנהלה תימשך גם בתוך מסגרת ההשקעות שתנוהל במסלולי ההשקעה על פי גילאים, קרי בחינת הסיכונים ולקייח סיכונים מחושבים גם בתוך כל מסגרת השקעה בכל מסלול ומסלול. מטרת הקופה להשיא את רווחי העמיתים החוסכים בקופה בהתאם לרמות הסיכון שנקבעו תוך מתן שרות אישי ומקצועי. להערכת הנהלת הקופה פעילות זו יוצרת ערך מוסף לעמית ומהווה בלימה מסוימת לתופעת המשיכות והעברות בין קופות בשנים האחרונות.
- ד. המצב הכלכלי במשק משליך על משיכות העמיתים, שכן שינויים בהיקפי התעסוקה ופרישות מהעבודה לפנסיה, גורמים להגברת משיכות הכספים.
- ה. תקדימים משפטיים, תביעות ייצוגיות וכדומה עלולים להשפיע על פעילות הקופה והתנהגות העמיתים. לתאריך פרסום הדוחות הכספיים לא ידוע להנהלת הקופה על אירועים כאלו בשנת הדוח.
- ו. שינוי שעורי ההפרשה המרביים לקופות גמל לכדי 7.5% מעביד ו- 7% עובד יוצרים פוטנציאל לקבלת סכומי הפרשה גבוהים יותר.
- ז. שינוי חקיקת המיסוי בשוק ההון אשר בה נקבע כי שעורי המס על רווחי הון יעלו, גורם לעמיתי הקופות אשר ינהלו את כספם בקופה יתרון מיסוי נוסף על פני ניהול תיק השקעות פרטי, מנגד החל משנת 2008 כל כספי ההפרשה ישמשו לתשלום כקצבה אלא בהתקיים תנאים מסויימים המזכים במשיכה בסכום אחד.
- ח. שינויים בתקנות ובפקודת מס הכנסה בעקבות שינויים במבנה העדפות לאומיות של הרכב החיסכון לטווח ארוך, עלולים להשפיע באופן מהותי על הקופות. ניתן לראות זאת בתיקון 3 לחוק שלמעשה קבע כי משיכת כספים שהופקדו בשנת 2008 ואילך יעשה רק מקופת גמל משלמת (בשמה הקודם קרן פנסיה) ובדרך של קצבה, כאשר קיימת אפשרות להוון חלק מסכום הצבירה בהתקיים תנאי של פנסיית מינימום של 4,420 ₪. מנגד הושוו הטבות המס והתקרות להפקדה שונו, דבר אשר יכול לגרום להגברת הפעילות של החסכון בקופות גמל עד לגיל הפרישה על מנת להשיא רווחים על חשבון אי תשלום ביטוחים למיניהם הכלולים בקופות המשלמות, כל זאת בהגבלת משיכת הכספים מקופות גמל והגבלת משיכתם לגיל הפרישה.
- ט. שינויים בעקבות תיקון 190 בפקודת מס הכנסה מתירים למעשה ליורשים להשאיר את כספי הנפטר על שמם בקופת גמל, ולשלם מס רווחי הון בלבד בשיעור 25% בעת המשיכה שהינה הונית ולא קצבתית. כמו כן, ניתן להפקיד סכומים אשר אינם זכאים להטבות מס בעת ההפקדה אך אחרי גיל 60 יהיה ניתן למשכם ללא מס בצורת משיכות לאורך זמן ובמס של 15% על הרווחים במשיכה חד פעמית. תיקון זה יכול להוות כלי להגדלת ההפרשות לקופה. הקו המסתמן בחקיקה ובתקנות בשנים האחרונות הוא לגרום לכך שחסכון שלא למטרת פנסיה יהיה ניתן למשיכה רק במועד פרישה. מגבלות המשיכה למי שיחליט להמשיך להפריש לקופת גמל הוקשחו לעניין מועד הזכאות למשיכה.
- י. מסלול חסכון לפנסיה, התפתח גם לכיוון פנסיית חובה שהינה למעשה חסכון לכל דבר. מסלול זה מהווה תחרות ישירה לקופה. לדעת הנהלת הקופה מסלול זה יכול להוות חלופה אלטרנטיבית. כמו כן, תקנות הניוד שפורסמו למעשה מאפשרות מעבר חלק בין כל סוגי החיסכון לטווח ארוך יכולות להשפיע מהותית על פעילות הקופה.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

2. חלק ב' – תיאור עסקי הקופה לפי תחומי פעילות (המשך):

2.2. תחרות

מזה מספר שנים קיימת תחרות בעיקר מצד הגופים הפרטיים וחברות ביטוח שהקימו ורכשו קופות גמל. התחרות היא על הצבירה, התשואה ורמת השירות. הקופה מתמודדת עם התחרות באמצעות שיפור מתמיד של האמון, הקשר והשרות עם העמיתים. הגורמים החיוביים המשפיעים על פעילות הקופות הם השרות הזמין והטוב לעמיתים וכן טעמי העמיתים המעדיפים ברובם את מדיניות ההשקעות של הקופה אשר רואה את הטווח הארוך כמטרה ראשונה במעלה תוך לקיחת סיכונים מחושבים ופיזור רחב. להערכת הנהלת הקופה ציבור החוסכים בקופות בעיקרו אינו מעוניין ברמת סיכון גבוהה ולכן מדיניות ההשקעות של הקופה תואמת את טעמי עמיתה.

מאחר והקופה הינה ענפית היא אינה יכולה להתחרות באופן משמעותי בקופות אשר פתוחות לציבור הרחב.

2.3. לקוחות

הקופה הינה קופה ענפית של עובדי ציבור במושבים. להערכת הנהלת הקופה, לא קיימת תלות ברמת העמית הבודד אשר אובדנו עלול להשפיע באופן מהותי על תחום פעילותה.

- שיעור הפדיונות של העמיתים מהצבירה הממוצעת מסתכם ב- 11.7% (שנה קודמת – 9.3%).
- גילם הממוצע של העמיתים בקופה הינו 68.4 שנים (שנה קודמת – 67.5 שנים).
- הוותק הממוצע של העמיתים הפעילים ממועד ההצטרפות לראשונה לקופה הינו 17.3 שנים (שנה קודמת – 16.4 שנים).

3. חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל הקופה

3.1. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות הקופה

3.1.1. כללי

א. הקופה פועלת במסגרת אישור כקופת גמל מאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. אישור זה פוטר את הכנסות הקופות ממס בהתאם להגבלות המפורטות בפקודת מס הכנסה.

ב. הקופה הינה לא למטרות רווח. אישור זה ככלל פוטר את הכנסותיה ממס הכנסה.

ג. הקופה פועלת בעיקר במסגרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) התשס"ה-2005 ותקנות נלוות כפי שהותקנו טרום פרסום החוק וטרם שונו וכן תקנות חדשות וחוזרים חדשים שהוצאו לאחר כניסת החוק לתוקף, וכן על פי הוראות כל דין אחרות אשר להן השלכה על פעילות הקופה.

ד. פעילות הקופה מבוקרת באמצעות עובדיה, בקר במיקור חוץ, נוהלי עבודה, ועדת בקורת, מבקר פנימי במיקור חוץ ורואה חשבון מבקר חיצוני.

ה. הקופה פועלת בהתאם לנדרש בחוזר גמל 10-9-2009 לעניין עמידתה בהוראות SOX-404 לעניין דוחות כספיים ודיווחים לעמיתים. החל משנת 2010 נחתמת בכל שנה הצהרה של מנכ"ל הקופה והקופות והיו"ר על הצהרה הנדרשת לפי סעיף 404-Sox.

ו. המבקר הפנימי של החברה ביצע ביקורת בשנה זו על סמך תוכנית עבודה רב שנתית לשנים 2020-2023. בשנת 2023 בוצע סקר סיכונים תפעוליים נוסף.

ז. הקופה פועלת על פי האמור בתקנות הדירקטוריון וועדותיו בכל הקשור לפעילותם וכן בהתאם להוראות על פעילות ועדת ההשקעות בהתאם לחוק ולתקנות הרלוונטיים

ח. הקופה מינתה מנהל הגנת סייבר בהתאם לדרישת חוזר 14-9-2016 "ניהול סיכונים סייבר בגופים מוסדיים".

ט. בקופה קיים ממונה ציות ואכיפה פנימית.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

3. חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך):

3.1.2. פרוט עיקרי החוקים הרלוונטיים

כללי

במסגרת החקיקה הוסדרה פעילותה של קופת הגמל בחקיקה ראשית הכוללת קבוצת חוקים המכונים חוקי בכר. לתוך החקיקה אומצו מרבית הנושאים שהיו קבועים בתקנות מס הכנסה וכן הורחבו נושאים נוספים, כגון סמכויות הפיקוח של הממונה וסמכויות הטלת עיצומים כספיים וקנסות. במסגרת החקיקה נקבע כי השר הממונה ראוי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו. אגף שוק ההון גם שוקד על השלמת קודקס רגולציה הכולל את כל ההוראות הרגולטוריות של ניהול חסכון טווח ארוך וכן פועל בחקיקה ליצירת אחידות, גמישות, נגישות ומתכונת העברת נתונים אחידה וסדורה במסגרת המסלוקה הפנסיונית. בנוסף חלים חוקים נוספים מתחום דיני העבודה, הגנת הפרטיות וחוק איסור הלבנת הון.

פרוט עיקרי החוקים הרלוונטיים

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

חוק קופות הגמל נחקק ביום 25/7/2005 במסגרת חקיקת מספר חוקים אשר גיבשו את מסקנות וועדת בכר אשר מונתה על ידי שר האוצר במטרה לקבוע את עקרונות הרפורמה בשוק ההון.

עיקר מטרתו של חוק קופות הגמל היא להסדיר בחקיקה ראשית את פעילותן של קופות הגמל (לעניין זה יצוין כי "קופת גמל" משמע גם קרן פנסיה שהיא קופת גמל לקיצבה). עד לחקיקתו של חוק קופות הגמל, ההסדרה החוקית של פעילות קופת הגמל, בוצעה באמצעות חקיקת משנה-תקנות מס הכנסה אשר הסדירו הסדרה חלקית בלבד של חלק מההיבטים הנובעים מההפעלה ומהחברות בקופת גמל. הוראות משלימות בעניין זה נעשו באמצעות חוזרי גמל/פנסיה/ביטוח אשר פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון מעת לעת וכן באמצעות צווים והוראות שפורסמו על ידו.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(קופות גמל ענפיות וניגוד עניינים) (תיקון), התשע"ח-2018

התקנות, אשר פורסמו ביום 24.10.2018 מעדכנות את תקנות הדירקטוריון וועדותיו כך שיחולו אך ורק על קופות גמל ענפיות. התקנות משמרות את ההקלות שניתנו בעבר לקופות הענפיות מבחינת כשירות דירקטורים (50% נדרשים לעמוד בתנאי הכשירות), דירקטורים חיצוניים (מינימום 1), ההגבלות על מינוי דירקטורים, הקוורום הנדרש בישיבות הדירקטוריון, והרכב ועדת הביקורת. בנוסף כוללות התקנות החדשות שינויים סמנטיים לצורך התאמת נוסח התקנות, המתייחסות לכלל הגופים המוסדיים, כך שיתאימו אך ורק לקופות הגמל הענפיות. תחולתן של התקנות חצי שנה מיום פרסומן (24.4.2019).

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשס"ה-2005.

חוק הפיקוח חל על מבטח וכן חלק מהוראותיו הוחלו על החברה באמצעות הפניה מחוק קופות הגמל.

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005 והתקנות שהתקנו מכוחו.

למנכ"ל הקופה רשיון לסוכן שיווק פנסיוני.

חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

בחוק זה קבועות הוראות לעניין הגנת פרטיותם של אנשים ומוסדות בו, בין היתר, דרך רישומו של מאגר מידע. כמו כן קבועות בו הוראות לגבי חובותיו של מנהל מאגר מידע ואופן שימושיו. **הקופה רשומה במאגרי מידע כנדרש בחוק וכן מקיימת את הוראות החוק בעניין ניהול מאגר מידע.**

חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011

התקבל בכנסת ביום 17.8.2011 ומתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח על הביטוח") ואת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק קופות גמל"). מטרת החוק הינה להבטיח את ניהולם התקין של הגופים המוסדיים ושמירה על ענייניו של ציבור החוסכים, לשם כך תוקנו הסדרי האכיפה הקיימים בחוקי הפיקוח, תוך הגברת יעילותה וגמישותה של מערכת האכיפה הקיימת. החוק המעניק סמכויות אכיפה מנהליות רבות לממונה על רשות שוק ההון באוצר, לרבות ניהול חקירות, הטלת עיצומים כספיים על מפרי הנחיות.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

3. חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך) :

בקופה קיים ממונה אכיפה בהתאם להוראות ההסדר התחיקתי, הפועל בהתאם לתוכנית אכיפה המאושרת אחת לשנה בדירקטוריון הקופה .

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), תשע"ד-2014

התקנות מפרטות את אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל, את הפרטים שעל מעביד למסור לקופה המועד הפקדת התשלום, את הפרטים לגבי הפקדה ואת הפרטים בנוגע לכל עובד שבעדו הופקדו תשלומים. התקנות מפרטות גם את הפרטים שעל מעביד למסור בעת הפסקת הפקדת תשלומים, וכן את החובה של החברה בשליחת הודעה לעובד על הפסקה בתשלום. כמו כן נקבעו הוראות לעניין היזון חוזר באמצעות קובץ נתונים ממוכן ובמבנה אחיד כפי שיוורה הממונה.

הקופה פועלת בהתאם.

חוזרי הממונה (קודקס רגולציה)

חוק קופות הגמל והתקנות שלפיו, הסמיכו את הממונה לקבוע הוראות וכללים לנושאים הקשורים לפעילות גופים מוסדיים. חוזרי הממונה כוללים הוראות לניהול סיכונים, ביקורת, קביעת דרך ניהול השקעות ומגבלות השקעה, קביעת כללים לבקורות על ניהול ההשקעות, עקרונות והוראות לעניין הצטרפות וניהול זכויות עמיתים וכן רשימת דיווחים לממונה ולרשויות השונות.

אגף שוק ההון החל בשנים האחרונות בהקמת קודקס רגולציה שיאגד בתוכו את כלל הוראות הממונה שפורסמו בחוזרים שונים. נכון להיום קודקס הרגולציה כולל פרקים בנושא ניהול סיכונים, מבקר פנימי, ניהול השקעות, דיווחים והצטרפות עמיתים.

בקופה קיים ממונה אכיפה האחראי למעקב אחר ביצוע הוראות הממונה והטמעת נהלי עבודה בעת הוראות חדשות המתפרסמות על ידי הממונה על שוק ההון.

הקופה מיישמת הוראות אלה.

חוזרי רשות שוק ההון המהותיים לפעילות הקופה שפורסמו השנה- לעדכן התייחסות של הקופה מתחת לכל חוזר

מפורטים להלן, שינויים מהותיים שחלו בהוראות הדין החלים על החיסכון הפנסיוני במהלך תקופת הדוח :

תיקון הוראות החוזר המאוחד – פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" (פרסום מגבלת עלות ניהול חיצוני

במסגרת הצהרה מראש של משקיע מוסדי על מדיניות ההשקעה שלו, הקמת סל השקעה עוקב מדדים

ודיווחים לוועדת השקעות אודות דמי ניהול משתנים שנגבו)

בתאריך 21.3.2023 פורסם תיקון לחוזר המאוחד בכל הקשור לפרסום מגבלת עלות ניהול חיצוני ודיווחים

לוועדת השקעות אודות דמי ניהול משתנים.

במסגרת תיקון החוזר נקבע כי :

- א. החל מקביעת מדיניות השקעה הצפויה לשנת 2024 – תהיה טבלה אחידה של מדיניות השקעה צפויה הן למסלולים המתמחים והם למסלולים הלא מתמחים - על מנת לייצר אחידות עם השינויים שבוצעו במסגרת העדכון החדש של רשימת מסלולי ההשקעה ועל מנת לייצר השוואה נוחה יותר בין כל מסלולי ההשקעה. הוצע לקבוע שביחס לכל מסלולי ההשקעה (מתמחים ושאינם מתמחים), תחול החובה לפרסם את מדיניות ההשקעה הצפויה בהתאם להוראות החלות על מסלולי השקעה לא מתמחים.
- ב. על מנת לאפשר יכולת השוואה נוחה, הוצע ליצור אחידות באופן הדיווח של החברות המנהלות לגבי שיעור מגבלת עמלת ניהול חיצוני ולכן הוצע שהדיווח יתבצע בפורמט אחיד, הן לגבי מיקום ונוסח הדיווח והן לגבי

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

3. חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל הקופה (המשך):

ציון של 2 ספרות אחרי הנקודה העשרונית. הדיווח יהיה בשורה נפרדת כחלק מפרסום מדיניות ההשקעה הצפויה.

ג. כמו כן כדי ליצור הקבלה בין מספר הפרסומים של מגבלת עמלת ניהול חיצוני לבין ההצהרה על מדיניות השקעה צפויה, הוצע לקבוע שחברה מנהלת תציג באתר את ארבעת הפרסומים האחרונים של מגבלת עמלת ניהול חיצוני, בהלימה עם מספר הפרסומים שנדרש להציג לעניין הצהרת מדיניות השקעה צפויה.

ד. בתיקון לתקנות נקבע שמגבלת עמלת ניהול חיצוני לא תכלול את הרכיב של דמי ניהול משתנים שהוא חלק מתשלום עמלת ניהול חיצוני שנגבה מנכסי המשקיע המוסדי ושנגזר מתשואות הנכסים שבעדם נגבית העמלה האמורה. לפיכך הוצע לחדד את ההוראות לעניין מסירת דיווחים לוועדת השקעות לגבי הוצאות ישירות ולקבוע שיש לדווח אחת לשנה בנפרד לוועדת השקעות על מרכיב דמי הניהול המשתנים לרבות תיאור המנגנון שלפיו נגבים דמי הניהול המשתנים (ביחס לכל תשלום), וסך הגבייה השנתית שבוצעה בפועל בהתאם למנגנון האמור.

הקופה יישמה הוראות החוזר.

תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה – מהדורה 11

בתאריך 21.3.2023 פרסם תיקון לחוזר המאוחד בנושא דיווחים (להלן: "תיקון החוזר"). תיקון החוזר התייחס לדיווח מרכיבי תשואה ודיווח רשימת נכסים. במסגרת תיקון החוזר נקבע כי:

1. מרכיבי תשואה דוח מרכיבי התשואה יוצג עבור כל החודשים מתחילת השנה הקלנדרית ועד לסוף תקופת הדיווח. בנוסף, יוצגו גם מרכיבי התשואה המצטברת. יתרת הנכסים לכל תקופה (חודש או רבעון, לפי העניין) לא תהיה יתרת הנכסים לסוף התקופה אלא תוצג כממוצע היומי של אותה התקופה. תרומה לתשואה ושיעור מסך הנכסים היומיים המשוקללים ידווחו באחוזים.

2. לגבי רשימת הנכסים הרבעונית נעשה שינוי מהותי כאשר החל מהרבעון הראשון לשנת 2024 על הגופים המוסדיים לפעול כמפורט להלן:

א. יש להציג רשימת נכסים אחת הכוללת את כל המסלולים ולא רשימה נפרדת לכל מסלול ומסלול (ברמת יישות חברה מנהלת).

ב. ישנם סעיפים שיש לדווח לממונה ברשימת הנכסים (דרך מערכת אותות) אולם לא לפרסם אותם לציבור במסגרת פרסום הרשימה באתר החברה.

ג. בכל גיליון, פרט לגיליון "סכום נכסים", רשימות הנכסים במסלול מסוים יוצגו ברצף ללא שורות ריקות וללא כותרות משנה או שורות של סה"כ. יובהר כי רק לאחר סיום הצגת נכסי קופה מסוימת יוצגו נכסי הקופה הבאה אחריה, וכסדר משני, רק לאחר סיום הצגת נכסי מסלול מסוים, יוצגו הנכסים בגין המסלול הבא אחריו. במטרה לשמור על שלמות המידע ביחס לכל מסלולי ההשקעה שבניהולו של גוף מוסדי, בסיום הצגת רשימת הנכסים בכל גיליון יוצגו בהמשך הרשימה יתר מספרי מסלולי השקעה ומספרי הקופה/קרן/מספר ח.פ. שבניהולה של החברה בהם סכום האחזקה באפיק זה עומד על 0 ₪. במקרה בו סכום האחזקה במסלול מסוים עומד על 0 ₪, לא ידווח כל מידע בעמודות האחרות מלבד בעמודות "מספר קופה/קרן/מספר ח.פ." ו"מספר מסלול".

ד. שינוי נוסף הוא שיש לשמור באתר החברה פרסום של רשימות הנכסים 7 שנים אחרונה (ולא 4 שנים כמו שהיה עד כה).

הקופה פועלת להוראות יישום החוזר.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

3. חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל הקופה (המשך):

חוזר גופים מוסדיים 2023-9-2: "חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני – עדכון"

ביום 5.2.2023 פורסם עדכון לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני (להלן: "עדכון החוזר"). במסגרת עדכון החוזר נדחה מועד כניסתן לתוקף של הוראות חוזר גופים מוסדיים 2021-9-7 "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני" מיום 13.6.2021, אשר היו מיועדות להיכנס לתוקף ביום 26.11.2023, ליום 1.6.2024. בנוסף, הוחלט לבטל את הוראות התחילה ההדרגתיות שנקבעו בחוזר גופים מוסדיים 2022-9-8 בעניין סעיף 5א לנספח ה' – ממשיך מעסיקים, בכל הנוגע למעסיק המעסיק יותר מ-10 עובדים ולמעסיק המעסיק פחות מ-10 עובדים. כך, שמועד התחילה של ההוראה האוסרת על השימוש בחשבון נאמנות עבור כלל המעסיקים יחול ביום 1 בפברואר 2024, על שני סוגי המעסיקים כאמור. תחילתן של הוראות עדכון החוזר הוא ביום פרסומו.

הקופה פועלת ליישום הוראות החוזר.

חוזר גופים מוסדיים 2023-9-5: "חוזר הוראות למקורות מידע פיננסי שהם גופים מוסדיים"

החוזר פורסם ביום 26.6.2023. כרקע לפרסום החוזר נציין כי בחודש נובמבר 2021 פורסם חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 (להלן: "חוק שירות מידע פיננסי"). חוק שירות מידע פיננסי מקנה לנותן השירות זכות לקבל מידע פיננסי אודות לקוח ממי שהוא "מקור מידע פיננסי", כהגדרתו בחוק שירות מידע פיננסי ובכפוף לקבלת הסכמת הלקוח.

בהוראות החוזר זה הוצע לקבוע את הדרישות בהם יידרשו הגופים המוסדיים המוגדרים "מקורות מידע", לעמוד, לצורך מתן גישה למידע פיננסי, והכל בהתאם להוראות חוק שירות מידע פיננסי. במסגרת הוראות החוזר כאמור, הוסדרו, בין היתר, חובותיו של גוף מוסדי שהוא מקור מידע כלפי נותן שירות מידע פיננסי, פעולות שעל מקור המידע לעשות כדי להגביר את רמת השירות ואת הכלים לניהול סיכונים בסביבה טכנולוגית. על פי הוראות החוזר, הוראותיו ייכנסו לתוקפן ביום כניסת חוק שירות מידע פיננסי לתוקף ביחס לגוף מוסדי שהוא מקור מידע, בהתאם להוראות סעיף 79 לחוק שירות מידע פיננסי. כפי שצוין לעיל, טיטות תקנות שירות מידע פיננסי (סייגים לחובת מתן הגישה למידע פיננסי), התשפ"ד-2023 צפויה להחריג את החברה מהוראות החוזר. הקופה עוקבת אחר פרסומות בנושא ותפעל בהתאם.

חוזר גופים מוסדיים 2023-9-6 אופן הצגת העלות השנתית הצפויה לעמית או למבוטח

החוזר פורסם ביום 20.7.2023 וזאת בהמשך לפרסום ביום 30 באוקטובר 2022 של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע השקעות), (תיקון), התשפ"ג-2022 (להלן – **תיקון התקנות**). בהתאם לתקנה 7(א) לתיקון התקנות, מועד תחילת התיקון הוא ביום 1 בינואר 2023. במסגרת תיקון התקנות, תוקנה תקנה 3ב לתקנות העיקריות, ונוסחה לאחר התיקון הוא כדלקמן:

(א) גוף מוסדי יידע אדם המעוניין להצטרף כעמית או כמבוטח לקופת גמל, כי נוסף על דמי הניהול ייגבו מנכסי הקופה הוצאות ישירות לפי תקנות אלה, וכן את שיעור ההוצאות הישירות שנגבו בשנה החולפת מנכסי הקופה ואת העלות הכוללת הצפויה שבה יישא אותו אדם באותה שנה, בשל דמי ניהול והוצאות ישירות **(בתקנה זו – העלות השנתית הצפויה)**, בתנאים ובאופן שיוורה הממונה.

(ב) גוף מוסדי ידווח לעמית או למבוטח לפי ההוראות האמורות את שיעור ההוצאות הישירות שנגבו מנכסי הקופה, וכן את סוגי ההשקעות שבגינם הוא גבה הוצאות ישירות מנכסי הקופה, את התשואה בניכוי הוצאות ישירות ואת העלות השנתית הצפויה, במסגרת דיווחי קופת הגמל שנשלחים לעמית ולמבוטח לפי

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל הקופה (המשך)

הוראות סעיף 35 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, באופן ובתנאים שיוורה הממונה.

ג) בכל מקום שבו קיימת חובה על פי דין להציג לעמית או למבוטח את דמי הניהול, תוצג לעמית או למבוטח גם העלות השנתית הצפויה.

בהתאם, קבע הממונה על רשות שוק ההון על פי סמכותו בחוק את הכללים בהם נדרשת החברה לעמוד בקשר לאופן הצגת העלות השנתית לעמיתים, לרבות הנוסחה לפיה תחושב העלות השנתית הצפויה, והכל על פי התנאים הקבועים בחוזר. תחילתן של הוראות החוזר יהיו לא יאוחר מיום 1.1.2024.

הקופה יישמה את הוראות החוזר.

3.2. חסמי כניסה ויציאה

מחסומי הכניסה העיקריים של תחום הפעילות הינם כדלהלן:

א. אישור קופת גמל הנדרש וכן קיום הוראות הדינים החלים על פעילות הקופה. הקופות מוגדרות כקופות מפעילות אשר קיבלו התייחסות מיוחדת בחוק.

ב. מומחיות ידע וניסיון – הפעילות בקופות מחייבת רישוי לייעוץ שיווק פנסיוני, התאמת נושאי המשרה לתפקידם, ידע מקצועי נרחב והכרת החוקים והדינים הרלוונטיים, ניהול סיכונים, ניהול מערכות מידע, ניהול זכויות עמיתים, ניהול השקעות, והיכרות עם צרכי השוק והמתחרים. לצבירת ניסיון בפעילות זו חשיבות רבה לשימור וגידול הקופות.

ב. גודל מינימאלי (מסה קריטית) – על מנת לכסות את עלויות התפעול הקבועות הנדרשות להפעלת המערכות וההשקעות, דרוש היקף צבירת כספים מינימלי אשר לדעת ההנהלה הקופה עומדת בו.

חסמי יציאה העיקריים של תחום הפעילות הינם כדלהלן:

פירוק של קופת הגמל שהיא גם אגודה שיתופית כפופה לאישור הממונה על אגף שוק ההון ורשם האגודות השיתופיות.
חסמי היציאה העיקריים מהקופות קבועים אף הם בדינים הרלבנטיים.
בעסקי קופת הגמל הענף מאופיין כ"זנב ארוך" – הפסקת הפעילות כרוכה בהסדר להמשך הטיפול במימוש כל זכויות/עמיתים (Run-Off).

גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות והסיכונים החלים בו

בשל התחרות הגוברת בשנים האחרונות נדרשו הקופות להציג תשואות גבוהות על מנת למשוך עמיתים. השנה הקופה השיגה תשואה גבוהה יחסית למתחרים. לדעת הנהלת הקופה יש לבחון את תשואות קופות הגמל לאורך שנים ובהתייחס לרמת הסיכון הכוללת. רשות שוק ההון אף היא אימצה גישה זו והוציאה חוזר הדן בפרסום תשואות אשר מתייחס לתשואות של שנה לפחות וכן של 3 ו-5 שנים, זאת על מנת שלעמית יהיה בסיס השוואה הכולל פרק זמן מינימלי ולא ברמה חודשית.

הנהלת הקופה פועלת במסגרת מדיניות ההשקעות על פי שיקולים כלכליים ורמות סיכון מוגדרות. לסיכום להלן מספר גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות שהקופה מקפידה ליישם:

א. שימור התיק.

ב. רמת הוצאות ותפעול ויעילות התפעול.

ג. איכות ניהול ההשקעות לרבות ניהול סיכונים פיננסיים, תגובה מהירה להתרחשויות ולתהליכים בשוק, יצירתיות.

ד. היערכות לשינויים במצב המשק, התעסוקה ושוק ההון.

ה. איכות המשאב האנושי, כוח אדם מקצועי ומיומן, רמת שירות גבוהה וזמינה לעמיתים, תוך הקפדה על שקיפות, אמינות והגינות.

ו. רמת המיחשוב והטכנולוגיה.

ז. התשואות שמניבות ההשקעות אותן מנהלת הקופה בהתייחס לרמות סיכון.

ח. התחרות בתחום.

ט. הגברת מודעות הציבור לחיסכון לטווח ארוך.

י. היקף הטבות המס לעמית.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל הקופה (המשך)

- יא. שינויים רגולאטורים.
- יב. הפעלת בקורות יעילות.

3.3 השקעות

דירקטוריון הקופה מתווה את המדיניות הכללית של השקעות הקופה לרבות השקעה בנכסי אש"מ. ועדת ההשקעות במסגרת המדיניות הכללית מתווה את המדיניות המפורטת, אופן ביצוע ההשקעות, הרכב אפיקי ההשקעה, דירוגים, רמת חשיפה, פיזור, סדרי הגודל, עיתויי ההשקעה, נהלי עבודה ופיקוח אחר מנהל ההשקעות. יחידת הבקרה מבצעת את הבקרה על מנהל ההשקעות ובוחרת את הביצועים בהתאם למדיניות. ועדת ההשקעות בוחרת את איכות הביצועים בין השאר בעזרת תיק סמן שנקבע לצורך כך. כמו כן, נעזרת הקופה בשרותי ניהול סיכונים השקעות במיקור חוץ.

הקופה אינה משקיעה בחברות מוחזקות, שותפויות (למעט קרנות גידור) ומיזמים. השקעות הקופה הן בעיקר השקעות פיננסיות בשוק ההון בארץ ובחו"ל בלבד על פי מדיניות השקעות המבוססת על איזון סיכונים ופיזור רחב של מכשירי ההשקעה בארץ ובחו"ל כאשר ההשקעות מבוצעות על ידי מנהל השקעות שהוא מנהל תיקים ותיק ומנוסה בענף. בנוסף הקופה מפעילה בקורות שוטפות על תהליך ההשקעות, ביצוע רישום וגילוי.

מבני התיקים מותאמים למדיניות ההשקעה שנקבעה על ידי ועדת השקעות. מדיניות זו כוללת בין השאר התייחסות לצרכי הנזילות של החברה בהתאם להיקף נזילות כספי העמיתים והערכות הנהלת הקופה לגבי צפי משיכות והעברות כספים. **ההנהלה אינה צופה במהלך העסקים הרגיל קשיי נזילות בעת מימושי זכויות על ידי העמיתים.**

3.4 ביטוח

ראה באור 13 בדוחות הכספיים בנושא ביטוח חיים.

3.5 הון אנושי

בקופה 6 מקבלי שכר מתוכם 3 במשרות מלאות, אשר מועסקים לפי חוזה עבודה אישי. בשל כמות העובדים המצומצמת הקופה תלויה בפעילות חלק מעובדיה. הנהלת הקופה פועלת להכשיר את מירב העובדים לביצוע חליפי של פעילות עובד בעת העדרו של עובד אחר. הקופה פועלת להכשרת העובדים בהתאם לשינויים ולדרישות בחוק.

• מדיניות התגמול

עובדי הקופה אינם מקבלים תגמול משתנה אלא תגמול קבוע על פי הסכם העסקה עימם – מדיניות התגמול של הקופה מפורסמת באתר הקופה בכתובת: www.otzem-gemel.co.il.

3.6 שיווק והפצה

הקופה פועלת בנושא שיווק באמצעות המעבידים, לפעילות המעבידים השפעה מהותית על הצבירה בקופה ומניעת עזיבות.

3.7 ספקים ונותני שירותים עיקריים

- ספקי השירות העיקריים הם כדלהלן:
1. בנק הפועלים ומערכת פועלים סהר שרותי ברוקראז' ומיכון השקעות.
 2. מל"מ (דב סיני לשעבר) - שירותי מיכון הנהלת החשבונות ומערכת העמיתים.
 3. מיטב ד"ש ברוקראז' בע"מ.
 4. אקסלנס נשואה שירותי בורסה.
 5. פסגות ניירות ערך בע"מ.
 6. בנק המזרחי.
 7. בנק דיסקונט.
 8. אוסקר גרוס.
 9. לאומי ברוקראז'.
 10. לידר שוקי הון.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל הקופה (המשך)

3.8 רכוש קבוע

משרדי הקופה ממוקמים ברחוב החשמונאים בתל-אביב אשר חלקם מושכרים לאחרים. החלק המשמש את צרכי הקופה מוצג ברכוש קבוע. שאר הרכוש הקבוע הינו מחשבים וציוד וריהוט משרדי.

3.9 עונתיות

תחום קופות הגמל אינו מאופיין בעונתיות, מאחר ותזרים ההפקדות מנוכה מהמשכורת ומתפלג על פני כל השנה. למעט הגברת הפעילות הנקודתית לקראת סוף השנה הקלנדארית בה יש הפקדות נוספות של עמיתים שרוצים ליהנות ממלוא הטבות המיסוי הקיימות כיום, וכן מניצול הטבות מס אחרות במיסוי עתידי.

3.10 נכסים לא מוחשיים

מאגרי מידע

לקופה מאגר מידע רשום במסגרתו נשמרים הנתונים הנמסרים על ידי עמיתי הקופה. המידע הצבור במאגר אודות עמיתי הקופה כולל מידע שנמסר על ידי העמיתים בעת הצטרפותם לקופה ובעדכוני הפרטים במהלך התקופה. שמירת פרטים אלו במאגר ממוחשב מחויבת על פי הוראות הדין. מאגר המידע משמש את הקופה בתפעול השוטף של עסקיה.

הקופה ערכה בשנת 2007 סקר אבטחת מידע ראשוני אשר בהתאם לתוצאותיו גובשה מדיניות אבטחת מידע שאושרה בדירקטוריון וכן נוהלי עבודה. כמו כן, מונה ממונה ניהול סיכונים סייבר. הממונה מגיש דו"חות להנהלה מפעם לפעם בהתאם להוראות החוק לצרכים ולהתפתחויות. עפ"י הוראות הרגולטור, יש לבצע סקרי אבטחת מידע. החברה ביצעה בשנת הדוח את הסקרים הבאים:

1. סקר מערכת BITDEFENDER.
 2. בדיקת חולשות אבטחה.
 3. בדיקת חוקי FW.
- תוצאות הסקר נידונו בוועדת הביקורת ובדירקטוריון הקופה.

3.11 גורמי סיכון

ענף קופות הגמל נתון לסיכונים מסוגים שונים כדלהלן:

סוג הסיכון	גורם הסיכון	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה
סיכונים מאקרו	שינויים פוליטיים וכלכליים	X		
	סביבה עולמית	X		
	מצב המשק	X		
	מצב שוק ההון	X		
	מצב שוק התעסוקה (כולל מעסיקים)		X	
סיכונים ענפיים	רגולציה וחקיקה		X	
	הגברת תחרות בענף		X	
	איכות שירות וניהול	X		
	ירידה בדמי ניהול	X		
	סיכון פיננסי – שוק (מדד, מטבע וריבית)	X		
סיכונים מיוחדים לקופה	סיכון פיננסי – נזילות			X
	סיכון אבטחת מידע		X	
	סיכון תפעולי			X
	סיכון משפטי			X
	מוניטין	X		

לפירוט הסיכונים והשפעתם על הקופה – ראה סקירה בנושא בדוח סקירת ההנהלה.

חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל הקופה (המשך)

3.12. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה.

בחודש מאי 2023 החליטה הנהלת אגודה שיתופית לעזרה הדדית ולחסכון של עובדי המושבים בע"מ (להלן - "האגודה") על השתתפות האגודה בהוצאות הקופה וזאת עד ששיעור דמי הניהול בקופת התגמולים בשנת 2023 יגיע ל- 0.40% ובסכום השתתפות שלא יעלה על 1,900 אלפי ש"ח (2022 - עד ששיעור דמי הניהול יגיע לשיעור של 0.40% ובסכום השתתפות שלא יעלה על 1,550 אלפי ש"ח, בחודש דצמבר 2022 הוחלט על ידי הנהלת האגודה השיתופית לעזרה הדדית על הגדלת השתתפות לשנת 2022 בסכום נוסף של כ-350 אלפי ש"ח 2021 - עד ששיעור דמי הניהול יגיע לשיעור של 0.40% ובסכום השתתפות שלא יעלה על 1,650 אלפי ש"ח) .

סה"כ השתתפות האגודה הסתכמה בשנת הדוח לסך של 1,992 אלפי ש"ח (2022 – 1,955 אלפי ש"ח, 2021 – 1,456 אלפי ש"ח).

בהתאם להסכם שנחתם בין הקופה לחברה, הוצאות לא ספציפיות לחברה יחולקו לפי יחס הנכסים בין הקרן לקופה ביחס של 92% קופה ו-8% חברה לקופה אין הסכמים מהותיים שאינם במהלך העסקים הרגיל ואינה צד להסכמי שיתוף פעולה אסטרטגיים.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

4 חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי

4.1 הדירקטורים של הקופה

שם	מס' זיהוי	שנת לידה	מען	נתינות	חברות בוועדות	דח"צ	עובד הקופה, חברה בת או של בעל עניין	תאריך תחילת כהונה	השכלה	מוסד לימודים	התעסקות בחמש שנים אחרונות
יחיאל אבידן	9848785	17.7.1937	נחל גמלא 3 קרית אונו	ישראלית	יו"ר דירקטוריון	לא	לא	16/10/23	תיכונת מקצועית, בוגר קורסי דירקטורים	אוניברסיטת בן גוריון	בעל חברה פרטית לניהול חשבונות אגודות חקלאיות
דבורה טרוזמן	65042731	4.12.1945	האלה 5, בית שמש	ישראלית	חברת דירקטוריון וועדת ביקורת	לא	לא	16/10/23	על תיכונת	לימודי חשבונאות – ביי"ס לחשבונאות ירושלים, סמינר למורות – גבעת וושינגטון	מבקרת בכירה בברית פיקוח
טביבאן רוני	11178936	1.1.1952	נאות גולן 7 ראשל"צ	ישראלית	חבר דירקטוריון	לא	לא	16/10/23	אקדמאית (חשבונאות פיננסית, הנהלת חשבונות וכספים)	טהרן קולג'	חשב מימי הדרום
ארז שני	32230708	15.4.1975	אלימלך רימלט 30 רעננה	ישראלית	חבר דירקטוריון	לא	לא	16/10/23	אקדמאית, רואה חשבון, תואר ראשון במשפטים	לימודי ראיית חשבון מכללת רמת גן, הקריה האקדמית קרית אונו	ניהול פרויקטים פיננסיים
*נתן נפתלי	68056894	21.3.1954	זונבנד 13, אשקלון	ישראלית	חבר דירקטוריון וועדת השקעות	לא	לא	16/10/23	אקדמאית תואר ראשון בכלכלה	אוני' העברית, ירושלים.	מנהל חברה פרטית ובעל רישון סוכן פנסיוני
שלמה עמית	42728089	1.1.1937	אלי כהן 4/1, קרית ים	ישראלית	חבר דירקטוריון	לא	לא	16/10/23	מנהל חשבונות מדופלם		מנהל חשבונות במושב נהלל ועצמאי
בצלאל אבטבי	45196045	27.3.1939	הבילויים 11, רמת גן	ישראלית	חבר דירקטוריון	לא	לא	16/10/23	אקדמאית, תואר ראשון מינהל ציבורי	המכללה למינהל	עבד בתנופרט עד 10/20/2001. גמלאי
מיכאל שלמה	52361656	31.7.1954	אתרוג 5, רמת ישי	ישראלית	חבר דירקטוריון וועדת ביקורת	לא	לא	16/10/23	תיכונת מקצועית		מפעל אספקה בכפר יהושע
מנשה שמש	51662138	18.4.1953	מחסיה	ישראלית	חבר דירקטוריון	לא	לא	16/10/23	אקדמאית, תואר ראשון במדעי הטבע	אוני' הפתוחה	מכון תערוכות תדמיר – מעבדה
*שרה אבירן	52923489	21.10.1954	הרימון 15, נוה עוז, פתח תקווה	ישראלית	חבר דירקטוריון וועדת ביקורת	כן	לא	10/12/21	B.A מדעים מדויקים M.B.A התמחות במנהל עסקים	אוני' תל אביב	קצינת ציות ואיסור הלבנת הון בחטיבה העיסקית בבנה"פ
*דבש שמעון	25175738	01.4.1973	ד.נ נחל איילון יציץ	ישראלית	חבר דירקטוריון	לא	לא	16/10/23	רשיון ר"ח, תואר שני מינהל עסקים	אוניברסיטת אדינבורו סקוטלנד – HERIOT WATT, מכללת רמת גן	משרד רוי"ח עצמאי
*דרור יעקובסון	050959691	1.8.1953	הז 9, תל אביב	ישראלית	חבר דירקטוריון וועדת ביקורת	כן	לא	12/11/15	ר"ח, B.A כלכלה וחשבונאות. MBA במנהל עסקים	אוניברסיטת תל אביב	יועץ לרגולציה, מנהל סיכונים ורו"ח עצמאי
אלה אפלמן	016741860	15.6.1961	שטריכמן 1, תל אביב	ישראלית	יו"ר ועדת השקעות	נח"צ	לא	10/12/21	B.A. ניהול וכלכלה M.B.A מנהל עסקים	אוניברסיטת תל אביב	מנכ"ל א.מ.פ.י.ק, מנהלת השקעות ראשית פנומל אחזקות (פריזמה)

* דירקטור בעל מומחיות פיננסית .

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

4. חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי (המשך)

4.2 חברי ועדת השקעות

שם	מס' זיהוי	שנת לידה	מען	נתינות	חברות בוועדות	דח"צ	עובד החברה, חברה בת או חברה קשורה או של בעל עניין	תאריך תחילת כהונה	השכלה	מוסד לימודים	התעסקות שנים אחרונות	בחמש
אלה אפלמן	016741860	15.6.1961	שטרויכמן 1, תל אביב	ישראלית	יו"ר ועדת השקעות	לא	לא	10/12/21	B.A. ניהול וכלכלה M.B.A מנהל עסקים	אוניברסיטת תל אביב	מנכ"ל א.מ.פ.י.ק, מנהלת השקעות ראשית פנומל אחזקות (פריזמה)	
*נפתלי נתן	68056894	21.3.1954	זונאבנד 13, אשקלון	ישראלית	חבר דירקטוריון וועדת השקעות	לא	לא	16/10/23	אקדמאית תואר ראשון בכלכלה	אוני' העברית, ירושלים.	מנהל בחברה פרטית ובעל רישיון סוכן פנסיוני	
*נחום קפלן	052198579	22.10.1953	מתיתיהו שוהם 32, תל אביב	ישראלית	וועדת השקעות	לא	לא	16/10/23	אקדמאית, תואר ראשון בכלכלה MBA מנהל עסקים	אוניברסיטת תל אביב	מנכ"ל פועלים סהר בע"מ	

* דירקטור בעל מומחיות פיננסית .

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

4. חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי (המשך)

4.3 נושאי משרה (שלא נכללו בסעיף 4.1)

שם	מס' זיהוי	שנת לידה	תפקיד בקופה, חברה בת או חברה קשורה או של בעל עניין	בעל עניין	השכלה	מוסד לימודים	ניסיון עסקי
ישראל ברון	52415049	25/06/1953	מנכ"ל	לא	רו"ח, BA כלכלה וחשבונאות	אוניברסיטת בר אילן	41 שנים בענף הגמל
תמיר אבני	31818297	02/12/1974	מנהל כספים	לא	רו"ח	מכללת רמת גן	14 שנים בענף הגמל
ויקטור וולך	317520294	19/07/1976	חשב	לא	רו"ח, BA בניהול, MA בחשבונאות	אוניברסיטת בר אילן	19 שנים בענף הגמל
ענת בסון	305946345	09/07/1980	מנהלת השקעות	לא	BA בכלכלה וניהול, MBA במנהל עסקים	מכללה למנהל	18 שנים בשוק ההון מתוכן 10 שנים בענף הגמל
רועי בידה	033213323	16/09/1976	ממונה ציות ואכיפה	לא	רו"ח	מכללת רמת גן	20 שנה בענף הגמל בתפקידים שונים
אבי שריר	023807035	12/05/1969	מנהל סיכונים	לא	BA בכלכלה התמחות בכלכלה ומימון	מכללה למנהל	שותף בחברה ליעוץ וניהול סיכונים לחברות המנהלות חסכון לטווח ארוך
עו"ד דן גינר	54733217	30/03/1957	יוע"מ כללי	לא	LLB במשפטים	אוניברסיטת תל אביב	בעל משרד עו"ד בתחום המשפט האזרחי והמסחרי
ד"ר דורון דינאי	53666269	04/10/1955	יוע"מ לענייני רגולציה	לא	ד"ר לרפואה, עו"ד	אוניברסיטת תל אביב	בעל משרד עו"ד "מאיר דינאי ושות'", יועץ משפטי מומחה לקופות גמל
אור לביא	037672813	18/11/1975	מנהל הגנת סייבר	לא	BA משפטים ומדעי המחשב MA משפטים	אוניברסיטת בר אילן	בעלים של חברת פריימסק העוסקת באבטחת מידע וטכנולוגיית המידע.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

4. חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי (המשך):

4.4 מדיניות תגמול בקופה

- עיקרי מדיניות התגמול שנקבע ואושרה בדירקטוריון הינה:
- א. נושא משרה בקופה לא יקבל כל תגמול הכולל רכיב משתנה הנגזר מביצועיו.
 - ב. הדירקטורים החיצוניים בקופה יהיו זכאים לתגמול בגין השתתפות בישיבה ולתגמול שנתי, בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, תקנון החברה, והחלטות האסיפה הכללית, כפי שיהיו מעת לעת.
 - ג. הדירקטורים שאינם דירקטורים חיצוניים, למעט יו"ר הדירקטוריון, יהיו זכאים לתגמול בגין השתתפות בישיבות.
 - ד. יו"ר הדירקטוריון יהיה זכאי לתגמול בגין השתתפות בישיבה ולתגמול שנתי, בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, תקנון החברה, והחלטות האסיפה הכללית, כפי שיהיו מעת לעת.

פרטי חמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין בעלי התפקידים המרכזיים בקופה:

שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון החברה	תגמולים בעבור שירותים
				עלות שכר (אש"ח) * / גמול דירקטורים
ישראל ברון	מנכ"ל	100%	אין	421
תמיר אבני	מנהל כספים	100%	אין	436
ענת בסון	מנהלת השקעות	88%	אין	351
ויקטור וולך	חשב	100%	אין	353
אלה אפלמן	יו"ר ועדת השקעות	-	אין	104

(*) עלות השכר הינה 100% מעלות השכר המלאה ששולמה מהקופה. החל מ-1.4.2017 החברה משתתפת ב-8% מהוצאות השכר שנרשמו בקופה.

4.5 המבקר הפנימי

- א. המבקר הפנימי של הקופה הינו רו"ח דני קליק אשר מונה לתפקידו ב-2016 ואשר נותן את שירותיו לקופה במיקור חוץ.
- ב. התגמול המשולם למבקר הפנימי מחושב כשכר טרחה שעתי המוכפל בסך שעות הביקורת שאישרה וועדת הביקורת.
- ג. סך שעות הביקורת בשנת הדוח – 440 שעות.

4.6 רואה החשבון המבקר

- א. שם המשרד המבקר: ברית קופות הגמל
- ב. שם השותף המטפל: רו"ח עמית קיסלוב
- ג. תאריך תחילת כהונתו: החל מרבעון ראשון 2022.
- ד. השכר הכולל לו זכאי המבקר: שכר בגין שירותי ביקורת ושירותים הקשורים לביקורת, לרבות שירותי מס הקשורים לביקורת: 108,560 ש"ח.

4.7 אפקטיביות הבקרה הפנימית

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הקופה, בשיתוף המנכ"ל של הקופה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הקופה. על בסיס הערכה זו, הנהלת הקופה ומנכ"ל הקופה הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הקופה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהקופה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2023 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי.

עוצ"מ אגודה שיתופית לניהול קופות גמל בע"מ

4. חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי (המשך):

4.6 החלטות הקופה

- א. בתקופת הדוח הקופה לא נדרשה לאישור פעולות לפי סעיף 225 לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן – "חוק החברות").
- ב. בתקופת הדוח לא נעשו פעולות כאמור בסעיף 254(א) לחוק החברות על ידי נושאי משרה בקופה.
- ג. בתקופת הדוח לא נעשו עסקאות בין הקופה לנושאי משרה בה הטענות אישורים מיוחדים לפי סעיף 270(1) לחוק החברות.
- ד. פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי, לנושא משרה כהגדרתו בחוק החברות, שבתוקף בתאריך הדוח:

פטור	אין פטור לנושא משרה
ביטוח	נושאי משרה בקופה מבוטחים בביטוח אחריות נושאי משרה ואחריות מקצועית בסכום כולל של עד 20 מיליון ₪.
התחייבות לשיפוי	לא ניתנה התחייבות לשיפוי